ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ:
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Γιάννης Κουγιουμουτζάκης

1996-1998

Στόχος: Ένα βήμα για τη διασύνδεση της πανεπιστημιακής κοινότητας με την τοπική κοινωνία μέσω διεπιστημονικών εισηγήσεων-συζητήσεων, ελεύθερων στο κοινό. Ομιλητές ήταν μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Κρήτης ή άλλων Α.Ε.Ι. της χώρας *καθώς και κάτοικοι της τοπικής κοινωνίας*.
Χώρος: Δύο νεανικά καφενεία,
στο Ηράκλειο (**ΗΡΙΔΑΝΟΣ**) και
στο Ρέθυμνο (**ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙΚΟ**)
Χορηγοί: Πανεπιστήμιο Κρήτης
ΙΤΕ-Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης
Βιβλιοπωλείο ΔΟΚΙΜΑΚΗΣ (Ηράκλειο)
Καφέ ΗΡΙΔΑΝΟΣ (Ηράκλειο)
Καφέ ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙΚΟ (Ρέθυμνο)
Μ.Μ.Ε. Ρεθύμνου
Μ.Μ.Ε. Ηρακλείου
Έξοδα: Ελάχιστα (εκτυπώσεις προγραμμάτων και έξοδα μετακίνησης και διαμονής των εκτός Κρήτης ομιλητών).
Διοργάνωση: Εργαστήριο Αναπτυξιακής, Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας,
Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Βιβλιοπωλείο «Δοκιμάκης», Ηράκλειο.
Υπεύθυνος Προγράμματος: Γιάννης Κουγιουμουτζάκης
Συνεργάτες: Ηλίας Καστανάς
Νίκος Τσαπάρας

Απολογισμός (1998)
Κατά τα ακαδημαϊκά έτη 1996-1998, πραγματοποιήθηκαν συνολικά **55** εισηγήσεις-συζητήσεις στο Ηράκλειο και στο Ρέθυμνο.
Στο Ηράκλειο έγιναν **36** εισηγήσεις-συζητήσεις (16/10/1996-20/5/1998).
Στο Ρέθυμνο έγιναν **19** εισηγήσεις-συζητήσεις (10/11/1997-25/5/1998).
Η ανταπόκριση των ανθρώπων της τοπικής κοινωνίας ήταν μεγαλύτερη από την αναμενόμενη. Η συμμετοχή τους στον διάλογο ήταν συνεχής και σοβαρή.
Προτείνεται η συνέχιση του προγράμματος.

Παρακάτω περιγράφονται οι τίτλοι των εισηγήσεων κατά πόλη και οι ομιλητές/ομιλήτριες.

ΗΡΙΔΑΝΟΣ, Απρίλιος-Μάιος 1996. **Οι δύο πρώτες εισηγήσεις:**
- Θανάσης Τζαβάρας: *Η επιστημονικότητα της Ψυχανάλυσης και η επιστημοσύνη των ψυχαναλυτών.*
- Κώστας Ζουράρις: *Τι σημαίνει πολίτευμα στον ελληνικό πολιτισμό.*

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Πρόγραμμα διασύνδεσης με την τοπική κοινωνία

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ
&
ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ
ΣΤΟΝ «ΗΡΙΔΑΝΟ»

Διαλέξεις στο Ηράκλειο

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

Τετάρτη 16 Οκτωβρίου 1996
Ηριδανός 7.30
Ομιλητής: Δημήτρης Καραγιαννάκης
Θέμα: «Μαθηματική Πραγματικότητα: Απο τον Πλάτωνα στον Lakatos».

Τετάρτη 30 Οκτωβρίου 1996
Ηριδανός 7.30
Ομιλητής: Γιάννης Πυργιωτάκης
Θέμα: «Εκπαίδευση και Κοινωνία. Η ανισότητα στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας»

Τετάρτη 13 Νοεμβρίου 1996
Ηριδανός 7.30
Ομιλητής: Νίκος Ψιλάκης
Θέμα: «Κρήτες Θεοί».

Τετάρτη 27 Νοεμβρίου 1996
Ηριδανός 7.30
Ομιλήτρια: Μαρία Σαββάκη
Θέμα: «Συνιστώσες της επικοινωνίας: Ιδιορρυθμία και άλλες περιπέτειες».

Τετάρτη 4 Δεκεμβρίου 1996
Ηριδανός 7.30
Ομιλητής: Ηλίας Καστανάς
Θέμα: «Έρευνα και κοινωνία».

Τετάρτη 11 Δεκεμβρίου 1996
Ηριδανός 7.30
Ομιλητής: Γιάννης Κουγιουμουτζάκης
Θέμα: «Η Διαλογική Δομή του Νου».

Τετάρτη 18 Δεκεμβρίου 1996
Ηριδανός 7.30
Ομιλητής: Γιώργος Νικολακάκης
Θέμα: «Ηράκλειο: Προιστορία Αστικού Life - Style».

Διαλέξεις στο Ηράκλειο

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ '97

Τετάρτη 22 Ιανουαρίου 1997 ώρα 7.30 μ.μ.
Θέμα: «Συγχαρτήρια, μόλις σκοτώσατε τον Μπετόβεν».
Ομιλητής: Νίκος Τσαπάρας
Συντονιστής: Κώστας Γραμματικάκης

Τετάρτη 29 Ιανουαρίου 1997 ώρα 7.30 μ.μ.
Θέμα: «Μαθηματικά, *παιχνίδια... και η* ζωή στη χώρα του Καραγκιόζη»
Ομιλητές: Χρήστος Κουρουνιώτης και Θανάσης Φειδάς
Συντονιστής: Νίκος Τσαπάρας

Τετάρτη 5 Φεβρουαρίου 1997 ώρα 7.30 μ.μ.
Θέμα: «Για να βρεις το δίκιο σου».
Ομιλητής: Δημήτρης Ξηριτάκης
Συντονιστής: Μανόλης Βασιλάκης

Τετάρτη 19 Φεβρουαρίου 1997 ώρα 7.30 μ.μ.
Θέμα: «Χρώματα, *αρώματα και γεύσεις:* Προκλήσεις για τη σύγχρονη βιοτεχνολογία φυτών».
Ομιλητής: Άγγελος Κανελλής
Συντονιστής: Γιάννης Κουγιουμουτζάκης

Cafe ΗΡΙΔΑΝΟΣ

Διαλέξεις στο Ηράκλειο

Τετάρτη 5 Μαρτίου 1997 ώρα 8.00 μ.μ.

Θέμα: «Μεταμοσχεύσεις γονιδίων ή θα φάει η μύγα σίδερο...».
Ομιλητής: Μπάμπης Σαββάκης
Συντονιστής: Νίκος Ψιλάκης

Τετάρτη 12 Μαρτίου 1997 ώρα 8.00 μ.μ.

Θέμα: «Διάγνωση: Η ερμηνεία της εικόνας ή ακόμα και οι γιατροί μπορεί να κάνουν λάθος».
Ομιλητής: Γιώργος Δελίδης
Συντονιστής: Νίκος Βιδάκης

Τετάρτη 26 Μαρτίου 1997 ώρα 8.00 μ.μ.

Θέμα: «Ο Πλάτων και οι Επιστήμες».
Ομιλητής: Βασίλης Κάλφας
Συντονίστρια: Μαρία Παπαχατζή-Καλμαντή

Τετάρτη 9 Απριλίου 1997 ώρα 8.00 μ.μ.

Θέμα: «Γυναίκες και άνδρες στο προϊστορικό Αιγαίο».
Ομιλήτρια: Κατερίνα Κόπακα
Συντονιστής: Γιάννης Κουγιουμουτζάκης

Τετάρτη 7 Μαΐου 1997 ώρα 8.00 μ.μ.

Θέμα: «Εγκέφαλος και νους».
Ομιλητής: Ηλίας Κούβελας
Συντονιστής: Ηλίας Καστανάς

Δευτέρα 19 Μαΐου 1997 ώρα 8.00 μ.μ.

Θέμα: Φαινόμενο «Ecstasy».
Ομιλήτρια: Χριστίνα Σπυράκη
Συντονιστής: Χρήστος Νικολάου

Cafe ΗΡΙΔΑΝΟΣ

"Νά ρθεῖτε τό γι ' αὐτό μαζί νά τό καλοσκεφτοῦμε κι ὅτι δέ βρίχνω μοναχός ὅλοι μπορεῖ νά βροῦμε"

ΟΜΗΡΟΣ, *Ὀδύσσεια*, Κ 191-192
Μετ. Γ. Ψυχουντάκης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 1997 - 1998

1997

1. ΤΕΤΑΡΤΗ 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1997
   Ομιλητής: Νίκος Παρίτσης
   Τίτλος ομιλίας: *Συλλογική ιδιοκτησία.*

2. ΤΕΤΑΡΤΗ 15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1997
   Ομιλητής: Χρήστος Νικολάου
   Τίτλος ομιλίας: *Νόες ανθρώπων, νόες μηχανών.*

3. ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1997
   Ομιλητής: Κώστας Γραμματικάκης
   Τίτλος ομιλίας: *Μέσα μαζικής επικοινωνίας και Θεία Κοινωνία.*

4. ΤΕΤΑΡΤΗ 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1997
   Ομιλητής: Νίκος Ψιλάκης
   Τίτλος ομιλίας: *Ο Καζαντζάκης και η φυλή Βασαμπά.*

5. ΤΕΤΑΡΤΗ 26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1997
   Ομιλητής: Γιάννης Παλλήκαρης
   Τίτλος ομιλίας: *Η μυωπία των οφθαλμών και η μυωπία της σκέψης.*

6. ΤΕΤΑΡΤΗ 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1997
   Ομιλητής: Αστέρης Κατσαμούρης
   Τίτλος ομιλίας: *Πόσο αρτηριοσκληρωτικοί είμαστε ;*

7. ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1997
   Ομιλητής: Αντώνης Παναγιωτόπουλος
   Τίτλος ομιλίας: *Η Ελλάδα του 2070.*

1998

8. ΤΕΤΑΡΤΗ 14 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1998
   Ομιλητής: Μήτσος Κασόλας
   Τίτλος ομιλίας: *Η γραφή ως απόκρυψη και ως αποκάλυψη.*

9. ΤΕΤΑΡΤΗ 28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1998
   Ομιλητής: Ορέστης Μανούσος
   Τίτλος ομιλίας: *Σκέψεις για την Ιατρική του αύριο.*

10. ΤΕΤΑΡΤΗ 11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1998
    Ομιλήτρια: Χρυσούλα Τζομπανάκη
    Τίτλος ομιλίας: *Πολιτιστική κληρονομιά και σύγχρονη ζωή: Ιστορία αγάπης ή αφορμή πολέμου;*

11. ΤΕΤΑΡΤΗ 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1998
    Ομιλητής: Φώτης Καφάτος
    Τίτλος Ομιλίας: *Μα πού το πάει η Βιολογία ;*

12. ΤΕΤΑΡΤΗ 4 ΜΑΡΤΙΟΥ 1998
    Ομιλητής: Μανόλης Καρτσωνάκης
    Τίτλος ομιλίας: *Τέλος εποχής: Οι παράλληλοι δρόμοι του Ιχνηλάτη και του Κοπέρνικου.*

13. ΤΕΤΑΡΤΗ 11 ΜΑΡΤΙΟΥ 1998
    Ομιλήτρια: Αλεξάνδρα Καρέτσου
    Τίτλος ομιλίας: *Κνωσιακά οράματα, αρχαιολογικές και άλλες περιπέτειες...*

14. ΤΕΤΑΡΤΗ 18 ΜΑΡΤΙΟΥ 1998
    Ομιλήτρια: Αμαλία Τσαπάρα
    Τίτλος ομιλίας: *Εκπαίδευση και υγεία: Οι ανισότητες τις συνδέουν;*

15. ΤΕΤΑΡΤΗ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1998
    Ομιλήτρια: Ελένη Σαββάκη
    Τίτλος ομιλίας: *Από την κρανιομετρία στους δείκτες νοημοσύνης: Ιστορία ενός λάθους.*

16. ΤΕΤΑΡΤΗ 13 ΜΑΙΟΥ 1998
    Ομιλητής: Στυλιανός Αλεξίου
    Τίτλος ομιλίας: *Η ζωή στην Πρωτομινωϊκή Κρήτη.*

17. ΤΕΤΑΡΤΗ 20 ΜΑΙΟΥ 1998
    Ομιλητές: Γιώργος Γραμματικάκης, Ηλίας Καστανάς, Γιώργος Νικολακάκης, Γιάννης Κουγιουμουτζάκης
    Τίτλος ομιλίας: *"Πάντα στην πόλι αυτή θα φθάνεις..."*

Υπεύθυνοι διοργάνωσης:
ΗΛΙΑΣ ΚΑΣΤΑΝΑΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΓΚΕΡΗΣ
ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΑΝΟΥΡΑΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΜΟΥΤΖΑΚΗΣ

Μία πρωτοβουλία

του Πανεπιστημίου Κρήτης

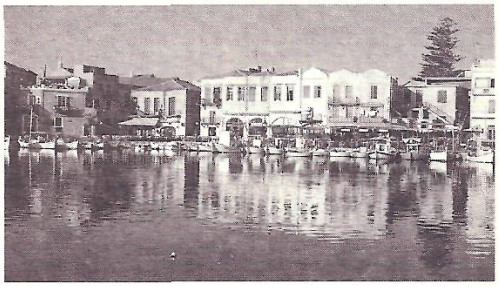
υπό την αιγίδα

της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης

Ρεθύμνης

&

του Δήμου Ρεθύμνου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Πρόγραμμα διασύνδεσης με την τοπική κοινωνία

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ & ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ «ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙΚΟ»

ΡΕΘΥΜΝΟ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1997 - ΜΑΪΟΣ 1998

«Νά 'ρθεῖτε τό γι' αὐτό μαζί νά τό καλοσκεφτοῦμε κι ὅτι δέ βρίχνω μοναχός ὅλοι μπορεῖ νά βροῦμε»

ΟΜΗΡΟΣ, 'Οδύσσεια, Κ 191-192
Μετ. Γ. Ψυχουντάκης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 1997-1998

ΩΡΑ: 19.00 (7 ώρα το θράδυ)

• 1997

1. ΔΕΥΤΕΡΑ 10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1997
Ομιλητής: Αλέξης Πολίτης
Τίτλος ομιλίας: *Τι είναι η Ελλάς; Ανατολή ή Δύση;*

2. ΔΕΥΤΕΡΑ 24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1997
Ομιλητής: Δημήτρης Κυρτάτας
Τίτλος ομιλίας: *Η Αποκάλυψη του Ιωάννη ως αντικείμενο του ιστορικού.*

3. ΔΕΥΤΕΡΑ 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1997
Ομιλητής: Νίκος Τσαπάρας
Τίτλος ομιλίας: *Συγχαρτήρια, μόλις σκοτώσατε τον Μπετόβεν.*

4. ΔΕΥΤΕΡΑ 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1997
Ομιλητής: Βασίλης Πεσμαζόγλου
Τίτλος ομιλίας: *Η γοητεία και οι παγίδες της επικαιρότητας: Η περίπτωση της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης.*

5. ΔΕΥΤΕΡΑ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1997
Ομιλητής: Χρήστος Λιονής
Τίτλος ομιλίας: *Ανακαλύπτοντας τις ανισότητες στην υγεία και στη ζωή.*

• 1998

6. ΔΕΥΤΕΡΑ 26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1998
Ομιλητής: Στέλιος Ορφανουδάκης
Τίτλος ομιλίας: *Τεχνολογία και υγεία σε μια κοινωνία των πληροφοριών.*

7. ΔΕΥΤΕΡΑ 2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ
Ομιλητής: Γιώργος Μαργαρίτης
Τίτλος ομιλίας: *Η σύγχρονη Ελλάδα και οι δύσκολες σχέσεις με τους γείτονες.*

8. ΔΕΥΤΕΡΑ 9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1998
Ομιλητής: Βασίλης Κάλφας
Τίτλος ομιλίας: *Ο Πλάτων και οι επιστήμες του καιρού του.*

9. ΔΕΥΤΕΡΑ 23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1998
Ομιλητής: Φώτης Καφάτος
Τίτλος ομιλίας: *Μα πού το πάει η Βιολογία;*

10. ΔΕΥΤΕΡΑ 9 ΜΑΡΤΙΟΥ 1998
Ομιλήτρια: Άννα Μίσιου
Τίτλος ομιλίας: *«Άνθρωπος αγράμματος ξύλο απελέκητο»: Ένας παμπάλαιος μύθος.*

11. ΔΕΥΤΕΡΑ 16 ΜΑΡΤΙΟΥ 1998
Ομιλητής: Τάσος Ξεπαπαδέας
Τίτλος ομιλίας: *Συμφωνίες που συμφέρουν αλλά δεν τις ακολουθούμε.*

12. ΔΕΥΤΕΡΑ 23 ΜΑΡΤΙΟΥ 1998
Ομιλήτρια: Χριστίνα Σπυράκη
Τίτλος ομιλίας: *Φαινόμενο «Ecstasy».*

13. ΔΕΥΤΕΡΑ 30 ΜΑΡΤΙΟΥ 1998
Ομιλητής: Νίκος Φαράκλας
Τίτλος ομιλίας: *Αρχαιολογία και διαχείριση μνημείων.*

14. ΔΕΥΤΕΡΑ 6 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1998
Ομιλήτρια: Μυρτώ Δραγώνα-Μονάχου
Τίτλος ομιλίας: *Η ηθική στην επαγγελματική πρακτική.*

15. ΔΕΥΤΕΡΑ 27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1998
Ομιλητής: Γιώργος Δελίδης
Τίτλος ομιλίας: *Διάγνωση: Η ερμηνεία της εικόνας ή ακόμα και οι γιατροί μπορεί να κάνουν λάθος.*

16. ΔΕΥΤΕΡΑ 4 ΜΑΪΟΥ 1998
Ομιλητής: Γιώργος Φλουρής
Τίτλος ομιλίας: *Το σημερινό σχολείο: Τόπος γνώσης ή απόγνωσης;*

17. ΔΕΥΤΕΡΑ 11 ΜΑΪΟΥ 1998
Ομιλητής: Μηνάς Σαματάς
Τίτλος ομιλίας: *«Απαγορεύεται το πύειν»: Εισαγωγή στην «πυελο-κοινωνιολογία».*

18. ΔΕΥΤΕΡΑ 18 ΜΑΪΟΥ 1998
Ομιλητής: Χρήστος Νικολάου
Τίτλος ομιλίας: *Νόες ανθρώπων, νόες μηχανών.*

19. ΔΕΥΤΕΡΑ 25 ΜΑΪΟΥ 1998
Ομιλητές: Γιώργος Γραμματικάκης
Γιώργος Νικολακάκης
Ηλίας Καστανάς
Γιάννης Κουγιουμουτζάκης
Τίτλος ομιλίας: *Όπλα «παληκαριάς» και καταστροφής: Οι απόψεις του Αϊνστάιν, του Φρόυντ και των βρεφών...*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Βασίλης Κάλφας
Ηλίας Καστανάς
Καφέ «ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙΚΟ»
Χρήστος Λιονής
Τάσος Ξεπαπαδέας
Νίκος Τσαπάρας
Γιάννης Κουγιουμουτζάκης

Το Μοίρασμα μιας Πρότασης

Η πρόταση έγινε την Ανοιξη του 1996 από ένα βιβλιοπωλείο της πόλης. Υλοποιείται σε ένα νεανικό καφενείο στα κεντρικά στενά. Έτσι από τότε, μια μη συνεκτική ομάδα ανθρώπων, χωρίς νονό και όνομα, μαζεύεται δυο - τρεις ώρες καθε δεύτερη Τετάρτη και συζητά διάφορα θέματα, με βάση ένα στοιχειώδες πρόγραμμα. Αυτό είναι όλο. Τίποτε άλλο.

Σε καιρούς μεγιστοποίησης της μοναξιάς και ελαχιστοποίησης της παρέας, δηλαδή σήμερα που το ακριβοπληρωμένο τηλε-μοίρασμα κάνει το τρισδιάστατο δισδιάστατο, αυτή η διπλικιακή ομάδα ανθρώπων προτιμά την τρισδιάστατη, ενεργό επικοινωνία. Προσεγγίζει, σκόπιμα σε καφενειακό χώρο, με σοβαρό, συχνά αυτο-σαρκαστικό τρόπο, ορισμένα θέματα. Τα θέματα επιλέγονται από τους ίδιους τους ομιλητές, γιατί αυτά επιθυμούν οι ίδιοι να καταθέσουν για συζήτηση. Ομιλητής μπορεί να είναι κάθε ακροατής που το επιθυμεί. Γράφεται σε μία λίστα, περιμένει την Τετάρτη του και μας τα λέει. Το πιό σημαντικό μέρος κάθε συνάντησης είναι ο διάλογος που ακολουθεί μετά την εισήγηση. Διάλογος μεταξύ των ακροατών και ανάμεσα στους ακροατές και τον ομιλητή. Δράστης και πρωταγωνιστής ο Διάλογος. Αυτό και τίποτε άλλο.

Σε καιρούς που όλοι γύρω μας τρέχουν και το γρήγορο (αγγλιστί fast -τροφή, επίσκεψη, γνωριμία, διάβασμα, συνάντηση, μουσική, επιστημονικό συνέδριο, κλπ) κατάντησε κανόνας και άψε-σβήσε εμπειρία, σε καιρούς που η απάνθρωπη ταχύτητα συμβαδίζει με μια υπερφίαλη, ματαιόδοξη, παροντοκεντρική, προγραμματισμένη βραχυβιότητα που αποδομεί σχέσεις και πριονίζει παλιά και νέα κλαδιά, αυτή η ανάμεικτη εμπειριών ομάδα ανθρώπων, ακολουθώντας τους ρυθμούς των βρέφών και των γερόντων, στρογγυλοκάθεται με υπομονή και **ακούει** ένα συνάνθρωπο. Συζητά, διαφωνεί σε κρίσιμα σημεία, συχνά συμφωνεί στα πιο ουσιώδη, συνυπάρχει βεγγερίζοντας και μετά διαλύεται για να ξανασμίξει σε 15 ημέρες. Στο μεσοδιάστημα κάποιοι παλιοί γνώριμοι σμίγουν και πίνουν ένα κρασί, άγνωστοι που γνωρίζονται στις συζητήσεις αυτές συστήνουν ο ένας στον άλλο κάποιο νέο φίλο, κάποιο καλό βιβλίο, κάποιο δίσκο μουσικής, κάποιο άρθρο και όλοι την επομένη ξαναμπαίνουν στο γνωστό, γρήγορο λούκι. Πολλοί από αυτούς περιμένουν την άλλη Τετάρτη γνωρίζοντας ότι η Πέμπτη θάναι η ίδια ή λίγο καλύτερη από την προηγούμενη Πέμπτη - ποιος το ξέρει; Αυτό είναι όλο.

Σε καιρούς που η κατακερματισμένη σύγχρονη ζωή και επιστήμη μιλούν γλώσσες που δεν οδηγούν στην προσδοκούμενη αμοιβαία κατανόηση και σύμπραξη, αυτή η ομάδα περίεργων ανθρώπων, των τριών διαστάσεων και των μυριάδων ονείρων, αναζητά έναν κοινό κώδικα επικοινωνίας συζητά για βιβλία, πίνει γλυκόπικρο καφέ και με αυθόρμητο, συχνά πονηρό, χαμόγελο, ψαχουλεύει πέρα από την υπερ-πληροφόρηση, την υπο-πληροφόρηση και την παρα-πληροφόρηση. Πέρα από το δοσμένο. Τίποτε άλλο.

Σε καιρούς που συνεχώς λιγοστεύουν εκείνοι που αποκτούν πλούτο "πέρα από τα όνειρα της φιλαργυρίας τους", που οι εξουσιαστές του πλανήτη προχωρούν ολοταχώς να γίνουν ένας στυγνός οικονομικός κυρίαρχος και παντού μα παντού πληθαίνουν οι παλαιο - και νεο - φτωχοί (βλέπε τριτοκόσμικά φαινόμενα στις εφτά πιο "ανεπτυγμένες" χώρες του κόσμου), σε καιρούς που οι εστίες ταπείνωσης μέσω των πολέμων και άλλων πιο καλοντυμένων δεινών υπονομεύουν την ελπίδα για αξιοπρέπεια, αυτή η περίεργης σύνθεσης ομάδα ανθρώπων, αναζητά άλλα μονοπάτια κατανόησης μέσα από τον προσωπικό λόγο και τη σύσκεψη. Δράση της ο ίδιος ο Διάλογος, που συχνά δεν αρκεί, αλλά που χωρίς αυτόν φουντώνει ο κοινωνικά επικίνδυνος, εγωκεντρικός μονόλογος, τών πάσης φύσεως ισχυρών που πάσχουν από το σύμπλεγμα της σωτηρίας των "προβάτων" ή του "καλά στοιχισμένου όχλου". Αυτό και τίποτε άλλο - αν και δεν γνωρίζω πόσοι μοιράζονται αυτές τις αθώες διαπιστώσεις.

Ψάχνοντας κάθε δεύτερη Τετάρτη τον αυτονόητο πλούτο - τα παράγωγα του ανθρώπινου μόχθου στην καθημερινή ζωή και την επιστήμη, ορισμένες όψεις της επιστημονικής προόδου και της ηθικής των επιστημόνων που δεν παύουν να είναι πολίτες, το χρυσάφι που περιέχουν ο διάλογος, η πράξη, ο μύθος, ο πόνος, τα όνειρα, η ιδιορρυθμία, η συνεργατική κατανόηση, η παράδοση, η δύσκολη ερευνητική προσπάθεια και η ανίκητη ανθρωπιά των "προβάτων", συνεχώς παρούσα από τα μυθικά χρόνια ίσαμε αύριο - αυτή η ετερόκλητη ομάδα ανθρώπων βρίσκει πότε - πότε την ομοιότητα μέσα στη διαφορά, την ποικιλία μέσα στην οιονεί ομοιομορφία, την αλλαγή μέσα στη σταθερότητα, τη μερική (πάντα μερική;) αλήθεια κάποιων φαινομένων, την παγίδα των άκριτων γενικεύσεων και του εύκολου σχετικισμού και κάποιες φορές φτάνει στην επίγνωση των ορίων κι αντί τον άκαμπτο κανονιστικό λόγο συχνά προτιμά το έντιμο "δεν ξέρουμε ακόμη" και το κρητικό "Μα όλα για μένα σφάλασι..." Συχνά καταγγέλει ή αυτο-καταγγέλεται. Βρίσκει ό,τι βρίσκει, γιατί αφήνεται στο μοίρασμα. Αυτό είναι όλο. Τίποτε άλλο.

Στο βαθμό που γνωρίζω, κάποια πρόσωπα αυτής της αυθόρμητης μικρής ομάδας ακούνε κατά προτίμηση κλασσική μουσική, κάποια άλλα κρητική μουσική, κάποια ακούνε ρεμπέτικα, κάποια άλλα ακούνε "ροκ εντ ρολ" και κάποια άλλα πρόσωπα ακούνε σχεδόν αποκλειστικά τη σύγχρονη, γρήγορη, νεανική μουσική, άλλα φευ, οι ρυτίδες...ρυτίδες. Οι περισσότεροι διαβάζουν τον τοπικό Τύπο, ακούνε τοπικό Ραδιόφωνο, βλέπουν την αργού ρυθμού κρητική Τηλεόραση - επειδή είναι αργού ρυθμού. Άνθρωποι όλων των "κατηγοριών", μικρό δείγμα του τόπου μας και των καιρών μας. Όλοι αγαπούν τον διάλογο, κάποιοι (τέσσερις για την ακρίβεια) ακούνε σαν προσωρινό ύμνο το λαϊκόν άσμα "Αγκαλιά γεμάτη αγκάθια...", άσμα εντελώς pitoresque (σαν το επιθετικό Ηράκλειο των πληγωμένων Λεόντων, τη μυθική πόλη που γέννησε την "πάναγνη Αριάδνη") και κάποιοι σωπαίνουν. Αυτοί οι τελευταίοι είναι οι πιό ενδιαφέροντες της μικρής ομάδας. Γιατί όταν, με γκριμάτσες του προσώπου επιδοκιμάζουν ή αποδοκιμάζουν κάτι που ακούγεται τις Τετάρτες, είναι σαν να λένε χίλια λόγια. Αυτό και τίποτε άλλο.

Η μη συνεκτική αυτή ομάδα ανθρώπων, που μοιράζεται την πρόταση ενός βιβλιοπωλείου και το χώρο ενός νεανικού καφενείου, κατα πάσα πιθανότητα θα διαλυθεί. Πρίν το κάνει, θα έχει αφήσει πίσω της ενισχυμένες κάποιες παλιές φιλίες, αλλά και κάποιες νέες σοβαρές γνωριμίες, ορισμένα νέα μονοπάτια κατανόησης και συνεργασίας, μνήμες κοινών προβληματισμών, τη χαρά του μοιράσματος του χρόνου μας με συνανθρώπους που μέναμε στον ίδιο τόπο και αγνοούσαμε ο ένας τον άλλο. Ή γνωριζόμαστε και δε βλεπόμαστε. Ή το χειρότερο, βλεπόμαστε χωρίς την υπομονή να ακούσουμε σοβαρά ο ένας τον άλλο. Όλοι μα όλοι σε όποια συνεκτική ή μη συνεκτική ομάδα κι αν ανήκουμε μπορεί να γίνουμε ταπεινοί δάσκαλοι, αλλά προπάντων μαθητές - κυρίως μαθητές - των συνανθρώπων μας σ' αυτό το πεπερασμένο σχολείο της ζωής. Αυθόρμητο "Σχολείο" που υφίσταται, γιατί υπάρχει μοίρασμα πολιτισμικών αξιών, γονιδίων, ιδεών, επιστημονικής γνώσης, πείρας, πράξεων, ονείρων, πίστης στην ανθρωπιά και φυσικά συναισθημάτων. Μοίρασμα χρόνου, χώρου και περιεχομένου. Μοίρασμα που έχει τα περιθώρια να γίνει πιο δίκαιο, πιό έντιμο και πιο ανθρώπινο. Και με κάποια φαντασία να πάρει η ευχή...

Καλό Μοίρασμα και Καλή Συμμετοχή

Γιάννης Ε. Κουγιουμουτζάκης

ΣΧΟΛΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΠΙΚΟ ΤΥΠΟ

ΠΑΤΡΙΣ Τρίτη 30 Δεκεμβρίου 1997

Ηράκλειο και ανοικτό Πανεπιστήμιο

Του ΚΩΣΤΑ ΑΡ. ΨΑΡΡΑΚΗ

Ποιός μπορεί να πει πως οι κάτοικοι του Ηρακλείου και του ευρύτερου περίγυρού του δεν έχουν και εφέτος το δικό τους άτυπο ανοικτό Πανεπιστήμιο; Ενα Πανεπιστήμιο δίχως ειδικά κτίρια, δίχως Πρυτανεία και Προέδρους τμημάτων και που οι φοιτητές του δεν χρειάζονται εγγραφή, δεν πληρώνουν δίδακτρα και οι πόρτες του είναι ολάνοικτες για όλους και για όλες και σε ώρες, κατά το πλείστον, κατάλληλες για τους περισσότερους. Αλλά διαφέρει από τα παρόμοια κρατικά διότι δεν έχει ορισμένα χρονικά όρια φοίτησης και προκαθορισμένη "διδακτέα ύλη", εκτός των διαλέξεων και όσων συζητούνται μετά στο Cafe-Bar ΗΡΙΔΑΝΟΣ, κάθε 15 ημέρες, ημέρα Τετάρτη, από 1 Οκτωβρίου μέχρι 20 Μαΐου και γίνονται σύμφωνα με το "πρόγραμμα διασύνδεσης με την τοπική κοινωνία" του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Οποιος έχει τη διάθεση και το χρόνο να το παρακολουθεί δεν υπόκειται σε εξετάσεις, δεν παίρνει δίπλωμα και φυσικά ούτε ντοκτορά. Αλλά αν έχει τη θέληση μαθαίνει πάρα πολλά και διευρύνει τις γνώσεις του, ιατρικές , ιστορικές, αρχαιολογικές, οικονομικές, τεχνολογικές, λογοτεχνικές, λαογραφικές κλπ.

Το Ηράκλειο, όπως είχα γράψει στο άρθρο μου "Ηράκλειο, έτος 1991... Υπάρχει ελπίς;" που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΠΑΤΡΙΣ, σε μια σειρά 9 συνεχειών, από 11.5.1991 εως 23.5.91 και αναφερόμουν στα διάφορα προβλήματα της πόλης μας, **έχει έντονη πνευματική κίνηση.**

Εκείνο που του έλειπε τότε και του λείπει και σήμερα είναι ένα συντονιστικό όργανο που θα μπορούσε να οργανώσει πιο αποτελεσματικά και πιο καρποφόρα τις διάφορες πνευματικές εκδηλώσεις. Αν μπορούσαν οι, έστω μετρημένοι, τακτικοί ακροατές αντί να προβληματίζονται σε ποιάν από τις 2 ή 3 ταυτόχρονες ομιλίες ή άλλου πνευματικού ενδιαφέροντος εκδηλώσεις θα πάνε να έχουν τη δυνατότητα να τις παρακολουθούν όλες, καθεμιά σε διαφορετικήν ημέρα, θα ήταν καλύτερα και γι' αυτούς αλλά και για τους ομιλητές και πρωταγωνιστές των εκδηλώσεων. Είναι κρίμα και απογοητευτικό να καταβάλλεται τόσος κόπος για τη συγκέντρωση χρήσιμων στοιχείων από τη βιβλιογραφία και τη συναρμολόγηση του κειμένου μιας ομιλίας ή την προετοιμασία μιας συναυλίας κλπ και μετά, λόγω κατακερματισμού του ακροατηρίου από ταυτόχρονες εκδηλώσεις, να απευθύνονται, αν όχι σε κενά καθίσματα, σε ελάχιστο νοήμων ακροατήριο.

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης, το Λύκειο των Ελληνίδων, οι διάφορες επιστημονικές εταιρείες (Ιατρική, Αντικαρκινική, ΕΚΙΜ) και σχεδόν όλοι οι επιστημονικοί σύλλογοι της πόλης μας, μας έχουν κατά καιρούς εκπλήξει με εξαίρετους και διαπρεπείς ομιλητές σε απλές ομιλίες και σε συζητήσεις "στρογγυλής Τράπεζας" και με όλα τα Μ.Μ.Ε και μας έχουν κάνει κοινωνούς πλούσιων γνώσεων και σε πολλά και διάφορα θέματα.

Αν όμως υπήρχεν, όπως έγραψα πιο πάνω, μια κεντρική συντονιστική επιτροπή θα μπορούσε, χωρίς να καταπονήσει κανένα, να έχει την ευχέρεια και την ευστροφία να παρουσιάσει ένα συχνότερο και πλουσιότερο από απόψεως θεματογραφίας πρόγραμμα που να μπορεί να προσελκύσει και τους φιλομαθείς νέους.

Ποιός όμως θα αναλάβει την πρωτοβουλία; Η τοπική ή η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση; 'Η κάποιος από τους επιστημονικούς συλλόγους; Το πρόβλημα δεν είναι τωρινό. Είναι και παλιό.

Στο άρθρο μου που, όπως προανέφερα, δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΠΑΤΡΙΣ, το 1991, έγραφα μεταξύ των άλλων και τα ακόλουθα:

"Στην εποχή που ζούμε, χάσαμε τα ονόματά μας-ειδικά η νεολαία που μεταχειρίζεται μόνον ένα όνομα-αδιαφορούμε για τα κοινά κι υπάρχει πολλές φορές η εντύπωση πως δεν μετράει πια καμιά αξία παρά μόνο το χρήμα. Κι όμως κάτω από την "τσίπα" του ωχαδελφισμού υπάρχουν τόσα ενθαρρυντικά ηφαίστεια που με τις λαμπερές εκρήξεις τους δίνουν κουράγιο κι ελπίδα για το μέλλον. Πολλές φορές, ταυτόχρονα, υπάρχουν 2 και 3 εκδηλώσεις επιστημονικού, πνευματικού και καλλιτεχνικού περιεχομένου που προβληματίζεσαι που να πας γιατί όλες είναι αυστηρά και πολύ καλά επιλεγμένες από άποψη ποιότητας και κοινού ενδιαφέροντος. Μεγάλωσε πια τόσο πολύ το Ηράκλειο, άλλαξεν ο τρόπος της ζωής, της εργασίας, της κατοικίας, έτσι που δεν είναι δυνατόν να γνωρίζουμε ποιος μένει στο διπλανό διαμέρισμα. Πολύ περισσότερο, παρά τις ανακοινώσεις στον τοπικό τύπο, δεν μπορούμε προκαταβολικά να γνωρίζουμε τι σκοπεύει ο Α ή Β σύλλογος να κάνει σε μια καθορισμένη μελλοντική ημερομηνία. Μήπως θα έπρεπε να υπάρξει κάποιος τρόπος συνεννοήσεως μεταξύ τους που να μην συμπίπτουν εκδηλώσεις που ενδιαφέρουν ταυτόχρονα πάρα πολλούς; Μήπως, απλώς εκφράζω μιαν ιδέα, θα μπορούσε στις υπερφορτωμένες ήδη υπηρεσίες του Δήμου να αναλάβει κάποια το ρόλο του αποδέκτου των προγραμματιζόμενων εκδηλώσεων και του ρυθμιστού των ημερομηνιών πραγματοποίησης τους ώστε να αποφεύγονται οι συμπτώσεις;"...

... "Και αφού αναφερόμαστε στις διαλέξεις ας μην ντραπούμε να αναφέρουμε μια θλιβερή διαπίστωση. Την πλήρη σχεδόν απουσία των νέων ανθρώπων". Αυτά πριν από 7 περίπου χρόνια.

Το Πανεπιστήμιο Κρήτης έχει ήδη κάνει μια καλή αρχή.

Η έγκαιρη εκτύπωση και διανομή προγράμματος με τα ονόματα των ομιλητών, τα θέματα των ομιλιών και τις ημερομηνίες πραγματοποίησής τους, για μια περίοδο 8 περίπου μηνών, είναι ένα γεγονός άξιο συγχαρητηρίων και θα πρέπει να εφαρμοστεί και από άλλους. Επι πλεον η ανοικτή πρόσκληση από την οργανωτικήν επιτροπή για εγγραφή ομιλητών για την επόμενη περίοδο ανοίγει την πόρτα σε όσους έχουν τα πνευματικά και επιστημονικά προσόντα να συμβάλλουν στην πνευματικήν εξέλιξη της κοινωνίας μας. Και δεν μπορώ παρά να επισημάνω και να χαιρετήσω με χαρά το γεγονός ότι, κατ' αντίθεση με ό,τι συνέβαινε στο παρελθόν, η προσπάθεια αυτή μπόρεσε να προσελκύσει και να διατηρήσει ως πλειοψηφία του ακροατηρίου νέους και νέες, ευοίωνο και παρήγορο σημάδι για τους σημερινούς καιρούς του μηδενισμού και της αδιαφορίας.

Και κλείνω το σημερινό άρθρο μου με μιαν ερώτηση: Μήπως όλα όσα ανέφερα για τη σωστή οργάνωση των ομιλιών και εκδηλώσεων θα μπορούσε, παρά τις δυσκολίες και τα προβλήματα που θα υπάρξουν στην εφαρμογή τους, να τα αναλάβει εθελοντικά υπό την πνευματικήν αιγίδα και την εποπτείαν του το Πανεπιστήμιο Κρήτης αφού "τύποις και ουσία" είναι η πνευματική κορωνίδα όχι μόνο της Κρήτης αλλά και του ευρύτερου μεσογειακού χώρου;

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Δραστηριότητες κοινωνι προβληματισμού στην...

Αναβιώνει και το ιστορικό καφενείο του Κ. Γιαμπουδάκη στο Αδελε

Αν μέχρι σήμερα το καφενείο σήμαινε για σας χώρο διαφυγής από το μεροκάματο, τρόπο ανθρώπινης επικοινωνίας χωρίς ιδιαίτερες απαιτήσεις ή «μικρή βουλή», μπορείτε να συνηθίζετε στην ιδέα ότι στο εξής θα σημαίνει και λαϊκό πανεπιστήμιο.

Ο εμπνευστής της ιδέας, γνωστός Πανεπιστημιακός κ. **Γιάννης Κουγιουμουτζάκης,** θα προτιμούσε να το χαρακτηρίζαμε χώρο επικοινωνίας και ανταλλαγής απόψεων, ή «βήμα ελευθερίας». Θεωρούμε όμως ότι η πρωτοποριακή αυτή ιδέα, που θ' αποτελέσει πιλοτική προσπάθεια για όλη την Ελλάδα, στον πυρήνα που την τοποθετεί ο κ. Κουγιουμουτζάκης έχει όλες τις προϋποθέσεις να μετεξελιχθεί σε χώρο γνώσης και βαθύτερης παιδείας ακριβώς όπως λειτουργεί ένα ανοικτό πανεπιστήμιο.

Οι μέχρι σήμερα προσπάθειες που κ. Κουγιουμουτζάκη και του Εργαστηρίου Αναπτυξιακής Ψυχολογίας γενικά, κατάφεραν τα τρία τελευταία χρόνια να προσφέρουν τόσο στην πόλη όσο και στην ύπαιθρο κίνητρα για έναν επαναπροσδιορισμό των διαπροσωπικών μας σχέσεων και ευκαιρίες προβληματισμού για καλύτερη ποιότητα ζωής.

Το «καφενείο» έρχεται να δώσει μια συνέχεια στις καθιερωμένες συναντήσεις για το σκοπό αυτό κι επιπλέον τη δυνατότητα να μπορεί ο ακροατής να γίνεται και εισηγητής, να μπορεί καθένας να παρουσιάζει τις θέσεις και απόψεις του με ακροατήριο ακόμα και πανεπιστημιακούς. Στο «καφενείο», όπως το ορματίζεται ο Γιάννης Κουγιουμουτζάκης, θα μπορεί ο νέος να εκφράζει τους προβληματισμούς του, η γυναίκα τις δικές της ανησυχίες, ο ηλικιωμένος θα μπορεί να μοιράζεται μ' ένα πιο επιδεκτικό κοινό τις αγωνίες του και όλες οι ηλικίες να επικοινωνούν μέσα σ' ένα ουσιαστικό διάλογο ποικίλης θεματικής.

Την ιδέα αγκάλιασε ολόκληρη η πανεπιστημιακή κοινότητα Κρήτης και μάλιστα η Πρύτανις κα **Χριστίνα Σπυράκη** εκδήλωσε την επιθυμία να παραστεί και να μιλήσει στην πρώτη αυτή συνάντηση «καφενείου».

Το καφενείο αποκτά νέους προορισμούς χάρις στην πρωτοβουλία του Πανεπιστημίου Κρήτης

Το πρόγραμμα είναι ήδη έτοιμο και υπάρχουν αρκετές καφετέριες της πόλης που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον να γίνουν το επίκεντρο αυτών των συναντήσεων.

Η επιλογή του χώρου, μια και υπάρχει τόση ζήτηση, θα γίνει από την ομάδα των συναντήσεων «καφενείου», ενώ το πρόγραμμα προβλέπει συγκέντρωση σχεδόν κάθε Δευτέρα, με κάποιο κεντρικό θέμα, που θα δίνει αφορμές για ανάπτυξη διαλόγου.

Στην αρχή οι συναντήσεις θα γίνονται μ' έναν κεντρικό εισηγητή από το Πανεπιστήμιο, που μετά τη σύντομη ανάπτυξη του θέματος της ημέρας θα δέχεται ερωτήσεις από το ακροατήριο. Στην πρώτη φάση μάλιστα αυτής της προσπάθειας οι περισσότεροι ομιλητές θα είναι από το Ρέθυμνο. Σε επόμενη φάση όμως, η σκυτάλη θα δοθεί στον απλό κόσμο που θα μπορεί να κάνει την εισήγησή του και να ανταλλάσσει απόψεις για θέματα που τον απασχολούν.

Αλλάζει μορφή λοιπόν το γνωστό «καφενείο». Δεν θα είναι πια χώρος απλά για έναν καφέ ή κάποιο ραντεβού. Η ανθρώπινη μοναξιά και η καταπίεση αποκτούν έναν επικίνδυνο αντίπαλο, ενώ όλοι όσοι ονειρεύτηκαν κάποτε ένα ακροατήριο δικό τους, θα μπορούν σε λίγο να το έχουν, χωρίς την τροχοπέδη της λογοκρισίας κάθε μορφής να τους χαλά τα σχέδια.

Αλλωστε γι' αυτούς τους απλούς ανθρώπους νοιάστηκε ο κ. Γιάννης Κουγιουμουτζάκης και η ομάδα του. Και χάρις σ' αυτούς τους ανθρώπους θα έχουν και οι πιο «μυημένοι» τη δυνατότητα σωστής επικοινωνίας.

ΤΟ ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Δεν ξέρουμε ακόμα πιο

ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΔΕΚΑΔΩΝ ΡΕΘΥΜΝΙΩΤΩΝ

"Εγκαινιάσθηκε" και στο Ρέθυμνο ο κύκλος διαλέξεων συζητήσεων του Π.Κ.

Εγκαινιάσθηκε χθες και στο Ρέθυμνο και συγκεκριμένα στην καφετέρια "Βενετσιάνικο" παρουσία πολλών Ρεθυμνιωτών καθώς και του Νομάρχη Ρεθύμνου κ. **Μ. Λίτινα**, μια νέα δραστηριότητα παρουσίας του Πανεπιστημίου Κρήτης στο κοινό της πόλης μας. Ανάλογες διαλέξεις-συζητήσεις είχαν πραγματοποιηθεί και πριν από δύο χρόνια με μεγάλη επιτυχία στο Ηράκλειο. Οι διαλέξεις-συζητήσεις αυτές εντάσσονται μέσα σε ένα ευρύτερο πλαίσιο συμμετοχής του Πανεπιστημίου στο πολιτιστικό γίγνεσθαι της Κρήτης.

Μιλώντας στους δημοσιογράφους η Πρύτανης του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. **Χριστίνα Σπυράκη** τόνισε ότι πρόκειται για συναντήσεις σε καφετέρια της πόλης στην διάρκεια της οποίας ένας ομιλητής -ως επί το πλείστον από τον πανεπιστημιακό χώρο- δίνει δεδομένα του επιστημονικού του χώρου και αντικειμένου σε μορφή και με τρόπο κατανοητό από μας μη ειδικές τους οποίους και προκαλεί σε συζήτηση.

Χαρακτηριστικά η κ. Σπυράκη τόνισε: ***"Είναι μια προσπάθεια επιστημονικής ενημέρωσης και ανταλλαγής απόψεων σε ένα φιλικό περιβάλλον που οι κώδικες του υπαγορεύουν άνετη και αυθόρμητη συμπεριφορά.***

Παράλληλα είναι ένα κάλεσμα γνωριμίας των πανεπιστημιακών ατόμων και φορέων μεταξύ μας αλλά ιδιαίτερα ένα κάλεσμα για χειραψία με το κοινό του Ρεθύμνου.

Η πρωτοβουλία αυτής της δραστηριότητας ανήκει στον αν. καθηγητή Ψυχολογίας κον Κουγιουμτζάκη, τον οποίο η πανεπιστημιακή κοινότητα ευχαριστεί και αναμένει πρωτοβουλίες και από άλλα μέλη του Πανεπιστημίου για να τις εντάξει στο ίδιο πλαίσιο "επαφής με το κοινό της Κρήτης".

Ευχαριστούμε επίσης την Νομαρχία και Δημαρχεία που έθεσε αυτή την δραστηριότητα μας υπό την αιγίδα τους".

Μιλώντας στην διάρκεια της εκδήλωσης ο καθηγητής Ψυχολογίας κ. **Γιάννης Κουγιουμτζάκης** αναφέρθηκε στο σκοπό των διαλέξεων-συζητήσεων. Όπως και ο ίδιος υποστήριξε σκοπός τέτοιων εκδηλώσεων είναι το μοίρασμα της γνώσης και του προβληματισμού με τους κατοίκους του Ρεθύμνου.

Ο κ. Κουγιουμτζάκης χαρακτηριστικά επεσήμανε ότι μέσα στους σκοπούς της Πανεπιστημιακής Κοινότητας δεν είναι η προβολή των ομιλητών ως ατόμων αλλά η προβολή της αξίας του άμεσου και αδιαμεσολαβητού διαλόγου.

Αναφερόμενος στον τόπο που επέλεξε η πανεπιστημιακή κοινότητα να πραγματοποιήσει τέτοιες διαλέξεις ο κ. Κουγιουμτζάκης τόνισε: ***"Σκόπιμα επιλέξαμε την καφετέρια κι όχι ένα συνεδριακό χώρο: α) για λόγους πιο άμεσης επικοινωνίας μεταξύ ομιλητή και ακροατών συζητητών, β) γιατί το καφενείο έχει παίξει ένα ρόλο στην σύγχρονη ελληνική κοινωνία και μεις προσπαθούμε να δείξουμε ότι η γνώση μπορεί να μοιραστεί όχι μόνο στα επίσημα εκπαιδευτικά ιδρύματα αλλά ακόμη και στην καρδιά της πόλεως".***

Κατά την προχθεσινή πρώτη ημέρα των διαλέξεων ο αξιόλογος καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής του Π.Κ. κ. **Αλέξης Πολίτης** παρουσίασε το θέμα: **"Τί είναι η Ελλάς; Ανατολή ή Δύσις"**;

Στην εισήγησή του ο κ. Πολίτης μεταξύ άλλων επεσήμανε τις ακόλουθες ερωτήσεις: ***"Από πότε τίθεται το ερώτημα αν η Ελλάδα είναι Ανατολή ή Δύση; Τί μπορεί να σημαίνει ακριβώς ετούτη η ερώτηση; Σχετίζονται οι απαντήσεις, που δίδονται μέσω της έρευνας, με ιδεολογικές παραμέτρους του νεότερου ελληνισμού, ήδη από τον 19ο αιώνα; Δυσκολεύει ή διευκολύνει η ιστορική φύση της ερώτησης την κατανόηση του τι είναι πράγματι η Ελλάδα: Ανατολή ή Δύση;".***

Να σημειωθεί ότι η επόμενη διάλεξη θα πραγματοποιηθεί την Δευτέρα 24 Νοεμβρίου ενώ ομιλητής θα είναι ο κ. **Δημ. Κυρτάτας.** Τίτλος της ομιλίας του κ. Κυρτάτα θα είναι: **"Η Αποκάλυψη του Ιωάννη ως αντικείμενο του ιστορικού"**.

ΣΤΕΛΛΑ ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗ

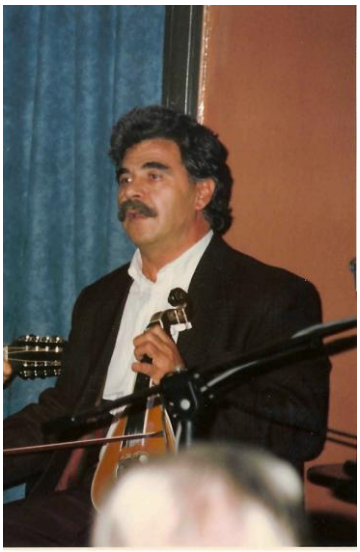
Α ΤΟΝ ΕΟΜΜΕΧ, ΤΟΝ ΟΑΔΥΚ, ΤΟ ΙΓΜΕ

ασύρης καταγγέλλει

ιστική σύσκεψη"

Καφενείο ΗΡΙΔΑΝΟΣ, Απρίλιος 1996. Η πρώτη εισήγηση
Ο Καθηγητής Θανάσης Τζαβάρας (αριστερά) ανέπτυξε το θέμα:
Η επιστημονικότητα της Ψυχανάλυσης και η επιστημοσύνη των ψυχαναλυτών.

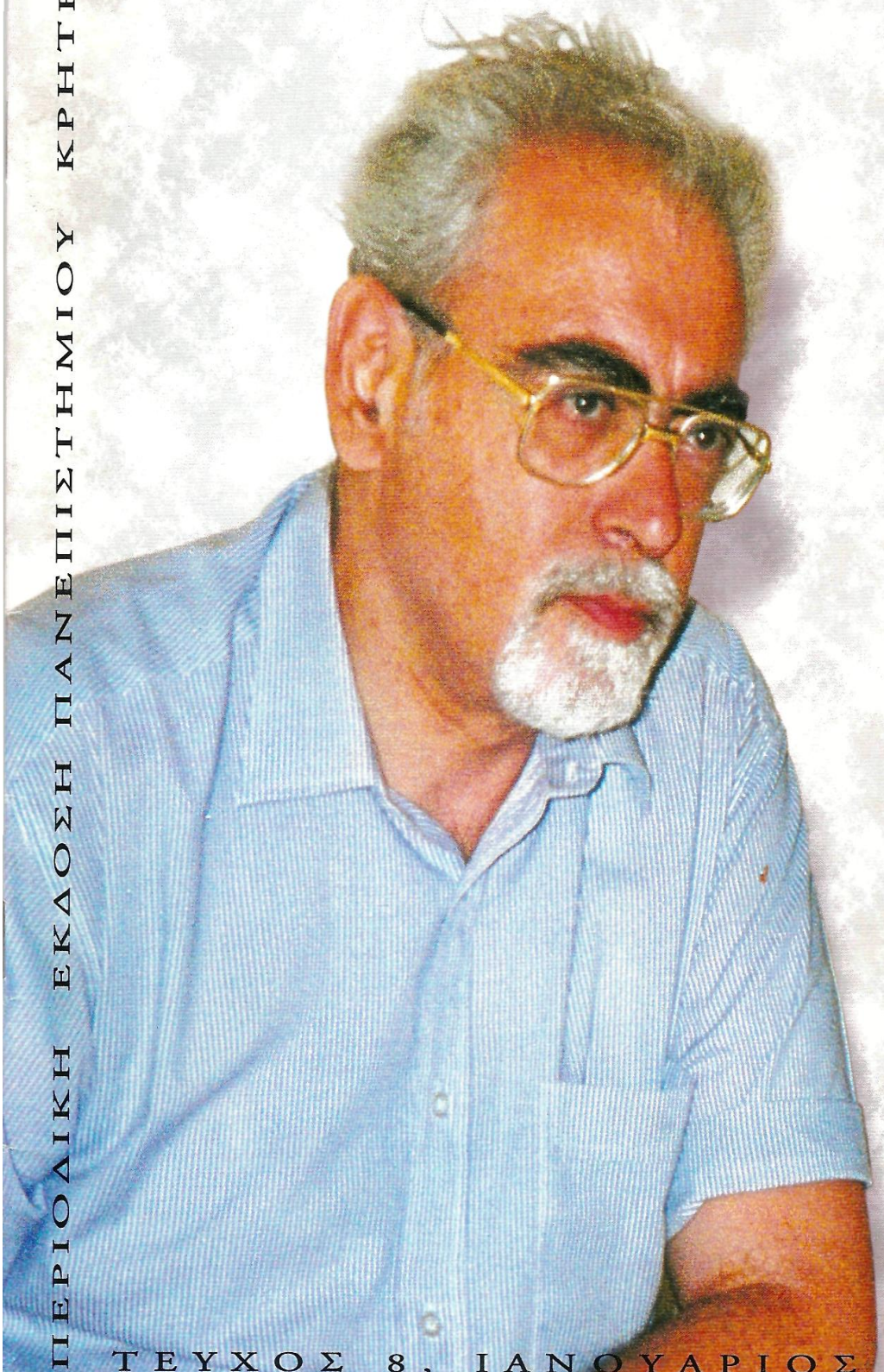

Καφενείο ΗΡΙΔΑΝΟΣ, Δεκέμβριος 1996.
Ο Βασίλης Σκουλάς με μοναδικό τρόπο
άνοιξε και έκλεισε την εισήγηση ενός
ομιλητή, με τίτλο: *Η διαλογική δομή του νου.*

Καφενείο ΗΡΙΔΑΝΟΣ, Νοέμβριος 1996. Ο δημοσιογράφος-
συγγραφέας Νίκος Ψιλάκης (αριστερά) ανέπτυξε το θέμα: *Κρήτες Θεοί*

Τρίτων

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ 8, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1998

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ

του Πανεπιστημίου Κρήτης

ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Το παρόν πρόγραμμα είναι ένα μόνο από τα πολλά προγράμματα του Πανεπιστημίου Κρήτης που δείχνουν την άμεση επαφή του και το ενδιαφέρον του για τους ανθρώπους του νησιού μας. Η ιστορία του προγράμματος αυτού είναι λίγο περίεργη, αφού το ένα σκέλος του, το "ψυχολογικό" εξαρχής ήταν και είναι υπό την αιγίδα του Π.Κ. ενώ το δεύτερο, το "καφενειακό" άρχισε μόνο του, αυθόρμητα, στο Ηράκλειο, μέσα σε ένα νεανικό καφενείο και μετά από 18 μήνες λειτουργίας αγκαλιάστηκε από την Πρυτανεία του Π.Κ. και μεταφέρθηκε και στο Ρέθυμνο.

Σήμερα το πρόγραμα υλοποιείται σε δύο πόλεις (Ρέθυμνο, Ηράκλειο) σε 5 χωριά του Ν. Ρεθύμνης (Αξός, Επισκοπή, Πέραμα, Σπήλι, Φουρφουράς) και σε 7 χωριά του Ν. Ηρακλείου (Αγία Βαρβάρα, Άγιοι Δέκα, Δαφνές, Κασταμονίτσα, Κρουσσώνας, Ποταμιές, Ρούβας). Από τον Οκτώβριο του 1995 μέχρι τον Δεκέμβριο του 1997 έχουν γίνει 103 εισηγήσεις - συζητήσεις στις παραπάνω πόλεις και χωριά της Κρήτης - 31 στο Ρέθυμνο, 26 στο Ηράκλειο και 46 στα 12 χωριά των δύο Νομών. Μέχρι τον Μάιο του 1998 ο αριθμός των εισηγήσεων-συζητήσεων θα φτάσει τις 150.

Η Ψυχολογία στην κρητική ύπαιθρο και την πόλη

Το " ψυχολογικό " μέρος του προγράμματος άρχισε να υλοποιείται στο Ρέθυμνο τον Οκτώβριο του 1995 στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του νεοϊδρυθέντος Εργαστηρίου Αναπτυξιακής, Πειραματικής και Γνωστικής Ψυχολογίας, του Τμήματος Ψυχολογίας του Π.Κ. Σήμερα, εκτός από την πόλη του Ρεθύμνου, το πρόγραμμα έχει εφαρμοστεί και στα

12 χωριά των Νομών Ρεθύμνης και Ηρακλείου.

Το περιεχόμενο των διαλέξεων "συζητήσεων" προέρχεται κυρίως από την Ψυχολογία της Ανθρώπινης Ανάπτυξης (ψυχολογία εγκυμοσύνης, τοκετού, νεογνικής και βρεφικής ηλικίας, νηπιακών, παιδικών, εφηβικών και νεανικών χρόνων, μέσης και τρίτης ηλικίας και ψυχολογία θανάτου) και τα καθημερινά προβλήματα της ζωής στους χώρους της οικογένειας, της αγωγής και της εργασίας. Στην προσπάθεια αυτή έχουν κάνει εισηγήσεις οι διδάσκοντες του Τμήματος Ψυχολογίας Γιάννης Κουγιουμουτζάκης, Θεώνη Βελλή, Μάριος Πουρκός, Σοφία Τριλίβα και Μαρία Πλατσίδου. Μέχρι σήμερα, η ανταπόκριση του κοινού και η συμμετοχή στο διάλογο κρίνονται ικανοποιητικές, είναι δε πολύ μεγαλύτερες στα χωριά από ό,τι στις δύο πόλεις. Στο μέρος αυτό του προγράμματος, οι εισηγητές είναι ψυχολόγοι ενώ από το ερχόμενο ακαδημαϊκό έτος στην προσπάθεια θα συμβάλουν συνάδελφοι άλλων ειδικοτήτων από το Πανεπιστήμιό μας αλλά και οι κάτοικοι των χωριών. Σε μια περίπτωση ενός χωριού του Ν. Ηρακλείου το παρόν πρόγραμμα, με τη βοήθεια της Κοινότητας και του Συνεταιρισμού, ίδρυσε Πολιτιστικό Σύλλογο και πολλές εισηγήσεις έγιναν από τους επιστήμονες του χωριού. Ενδεικτικά, ορισμένα από τα θέματα που εισηγήθηκαν οι επιστήμονες του χωριού είναι: το πρόβλημα της ανεργίας των νέων, συμβολαιογραφικά θέματα, γεωργικά φάρμακα, τα δικαιώματα του πολίτη, γενετική και κληρονομικότητα, τα μάρμαρα του Παρθενώνα, οστεοπόρωση, κλπ.

Ξανά θαμώνες στα καφενεία...

Στο Ηράκλειο η προσπάθεια άρχισε την Άνοιξη του 1996 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Το περιεχόμενο των εισηγήσεων-συζητήσεων πήρε διεπιστημονικό χαρακτήρα και το πρόγραμμα άρχισε να υλοποιείται στο νεανικό καφενείο "ΗΡΙΔΑΝΟΣ" με τη συνεργασία του βιβλιοπωλείου "Δοκιμάκης".

Ο χώρος υλοποίησης του προγράμματος παραξένεψε αρκετούς - συναδέλφους και κατοίκους της πόλεως - αλλά το καφενείο μάλλον λειτούργησε ως χώρος εισηγήσεων αλλά προπάντων ως χώρος συζητήσεων. Το πρόγραμμα, με τη διεπιστημονική του μορφή, από το τρέχον ακαδημαϊκό έτος (1997-1998) μεταφέρθηκε στο Ρέθυμνο και υλοποιείται στο νεανικό καφενείο "Βενετσιάνικο", δίπλα στο ενετικό λιμάνι. Στο Ηράκλειο οι συναντήσεις γίνονται βράδυα Τετάρτης (8-10 μμ) και στο Ρέθυμνο βράδυα Δευτέρας (7-9μμ).

Από το τρέχον ακαδημαϊκό έτος (1997-1998) και οι "καφενειακές συζητήσεις" τέθηκαν επισήμως υπό την αιγίδα της Πρυτανείας του Πανεπιστημίου Κρήτης, η οποία χρηματοδότησε την έκδοση των προγραμμάτων στις δύο πόλεις ενώ στο Ρέθυμνο η πρωτοβουλία αυτή τελεί επίσης υπό την αιγίδα της Νομαρχιακής και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στο "καφενειακό" μέρος του Προγράμματος, ομιλητής μπορεί να είναι κάθε θαμώνας που θέλει να μιλήσει και να συζητήσει οποιοδήποτε θέμα επιθυμεί, σε γλώσσα κατανοητή από το κοινό. Η διάρκεια της εισήγησης είναι 34 λεπτά και 30 δευτερόλεπτα ενώ ο πρωταγωνιστής της προσπάθειας ο Διάλογος, διαρκεί συνήθως από 37 έως 89 λεπτά.

Το τρέχον ακαδημαϊκό έτος ομιλητές, στο Ηράκλειο, είναι 12 συνάδελφοι από το Π.Κ. και 8 κάτοικοι της πόλεως. Στόχος είναι, το επόμενο ακαδημαϊκό έτος (1998-1999) το 60% των ομιλητών να είναι κάτοικοι της πόλεως και το 40% συνάδελφοι από το Πανεπιστήμιο Κρήτης. Ο ίδιος στόχος έχει τεθεί για το Ρέθυμνο, αν και φέτος όλοι οι ομιλητές είναι πανεπιστημιακοί. Επίσης, το ερχόμενο ακαδημαϊκό έτος, συνάδελφοι από το Ρέθυμνο θα μιλήσουν στο Ηράκλειο και συνάδελφοι από το Ηράκλειο στο Ρέθυμνο. "Έσχατος" στόχος είναι οι ομιλητές να είναι μη πανεπιστημιακοί και οι περισσότεροι θαμώνες πανεπιστημιακοί κι αυτό γιατί συμβαίνει να πιστεύουμε, ότι όλοι μα όλοι μπορούμε να γίνουμε ταπεινοί δάσκαλοι, αλλά κυρίως και προπάντων μαθητές των συνανθρώπων μας σ' αυτό το πεπερασμένο σχολείο της ζωής. Αυτό, μεταξύ άλλων, μας λέει ο Όμηρος, δύο στίχοι του οποίου αποτελούν το κίνητρο αυτής της ταπεινής προσπάθειας:

" Νά 'ρθείτε τό γι' αυτό μαζί να το καλοσκεφτούμε
κι ό,τι δέ βρίχνω μοναχός όλοι μπορεί νά βρούμε"

(*Οδύσσεια*, κ 191-192, μετ. Γ. Ψυχουντάκης)

Συχνά, μετά την καφενειακή συνάντηση ακολουθεί συνέχεια της συζήτησης σε ταβέρνες των δύο πόλεων, όπου δίδεται η ευκαιρία στους πανεπιστημιακούς να γνωριστούν με τους ανθρώπους των πόλεων αλλά προπάντων μεταξύ τους.

Αυτή είναι η περίεργη ιστορία του "καφενειακού" μέρους του προγράμματος, στο οποίο όπως φαίνεται παρακάτω, συμμετέχουν ως εισηγητές πολλοί συνάδελφοι από το Π.Κ., μερικοί από άλλα Α.Ε.Ι. και το πιο ενδιαφέρον, αρκετοί συμπολίτες από το Ηράκλειο και του χρόνου από το Ρέθυμνο.

ΤΑ "ΚΑΦΕΝΕΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ"

1996 - 1997 Ηράκλειο

Θανάσης Τζαβάρας:
Η επιστημονικότητα της Ψυχανάλυσης και η επιστημοσύνη των ψυχαναλυτών. - **Κώστας Ζουράρις:**
Τί σημαίνει πολίτευμα στον ελληνικό πολιτισμό.

Δημήτρης Καραγιαννάκης:
Μαθηματική πραγματικότητα: Από τον Πλάτωνα στον Lakatos.

Γιάννης Πυργιωτάκης:
Εκπαίδευση και κοινωνία : Η ανισότητα στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας.

Νίκος Ψιλάκης:
Κρήτες Θεοί.

Μαρία Σαββάκη:
Συνιστώσες της επικοινωνίας: Ιδιορρυθμία και άλλες περιπέτειες.

Ηλίας Καστανάς:
Έρευνα και κοινωνία.

Γιάννης Κουγιουμουτζάκης:
Η διαλογική δομή του νου.

Γιώργος Νικολακάκης:
Ηράκλειο: Προϊστορία αστικού life-style.

Νίκος Τσαπάρας:
Συγχαρτήρια, μόλις σκοτώσατε τον Μπετόβεν.

Χρήστος Κουρουνιώτης, Θανάσης Φειδάς:
Μαθηματικά, παιχνίδια...και η ζωή στη χώρα του Καραγκιόζη.

Δημήτρης Ξηριτάκης:
Για να βρεις το δίκιο σου ...

Άγγελος Κανελλής:
Χρώματα, αρώματα και γεύσεις: Προκλήσεις για τη σύγχρονη βιοτεχνολογία φυτών.

Μπάμπης Σαββάκης:
Μεταμοσχεύσεις γονιδίων ή θα φάει η μύγα σίδερο...

Γιώργος Δελίδης:
Διάγνωση: Η ερμηνεία της εικόνας ή ακόμα και οι γιατροί μπορεί να κάνουν λάθος.

Βασίλης Κάλφας:
Ο Πλάτων και οι Επιστήμες.

Κατερίνα Κόπακα:
Γυναίκες και άνδρες στο προϊστορικό Αιγαίο.

Ηλίας Κούβελας:
Εγκέφαλος και νους.

Χριστίνα Σπυράκη:
Φαινόμενο "Ecstasy".

1997 - 1998 Ηράκλειο

Νίκος Παρίτσης:
Συλλογική ιδιοκτησία.

Χρήστος Νικολάου:
Νόες ανθρώπων, νόες μηχανών.

Κώστας Γραμματικάκης:
Μέσα μαζικής επικοινωνίας και Θεία Κοινωνία.

Νίκος Ψιλάκης:
Ο Καζαντζάκης και η φυλή Βασαμπά.

Γιάννης Παλλήκαρης:
Η μυωπία των οφθαλμών και η μυωπία της σκέψης.

Αστέριος Κατσαμούρης:
Πόσο αρτηριοσκληρωτικοί είμαστε;

Αντώνης Παναγιωτόπουλος:
Η Ελλάδα του 2070.

Μήτσος Κασόλας:
Η γραφή ως απόκρυψη και ως αποκάλυψη.
(14/1/1998).

Ορέστης Μανούσος:
Σκέψεις για την Ιατρική του αύριο.
(28/1/1998).

Χρυσούλα Τζομπανάκη:
Πολιτιστική κληρονομιά και σύγχρονη ζωή: Ιστορία αγάπης ή αφορμή πολέμου;
(11/2/1998).

Φώτης Καφάτος:
Μα πού το πάει η βιολογία;
(25/2/1998).

Μανώλης Καρτσωνάκης:
Τέλος εποχής: Οι παράλληλοι δρόμοι του Ιχνηλάτη και του Κοπέρνικου.
(4/3/1998).

Αλεξάνδρα Καρέτσου:
Κνωσιακά οράματα, αρχαιολογικές και άλλες περιπέτειες...
(11/3/1998).

Αμαλία Τσαπάρα:
Εκπαίδευση και υγεία: Οι ανισότητες τις συνδέουν;
(18/3/1998).

Ελένη Σαββάκη:
Από την κρανιομετρία στους δείκτες νοημοσύνης: Ιστορία ενός λάθους.
(1/4/1998).

Στυλιανός Αλεξίου:
Η ζωή στην Πρωτομινωϊκή Κρήτη.
(13/5/1998).

Γιώργος Γραμματικάκης, Ηλίας Καστανάς, Γιώργος Νικολακάκης, Γιάννης Κουγιουμουτζάκης:
"Πάντα στην πόλι αυτή θα φθάνεις..."
(20/5/1998).

1997-1998 Ρέθυμνο

Αλέξης Πολίτης:
Τι είναι η Ελλάς; Ανατολή ή Δύσις;

Δημήτρης Κυρτάτας:
Η Αποκάλυψη του Ιωάννη ως αντικείμενο του ιστορικού.

Νίκος Τσαπάρας:
Βιοηθική.

Βασίλης Πεσμαζόγλου:
Η γοητεία και οι παγίδες της επικαιρότητας: Η περίπτωση της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης.

Χρήστος Λιονής:
Ανακαλύπτοντας τις ανισότητες στην υγεία και στη ζωή.

Στέλιος Ορφανουδάκης:
Τεχνολογία και υγεία σε μια κοινωνία των πληροφοριών
(28/1/1998).

Γιώργος Μαργαρίτης:
Η σύγχρονη Ελλάδα και οι δύσκολες σχέσεις με τους γείτονες.
(2/2/1998).

Βασίλης Κάλφας:
Ο Πλάτων και οι επιστήμες του καιρού του
(9/2/1998).

Φώτης Καφάτος:
Μα πού το πάει η Βιολογία;
(25/2/1998).

Άννα Μίσιου:
"Άνθρωπος αγράμματος ξύλο απελέκητο": Ένας παμπάλαιος μύθος.
(9/3/1998).

Τάσος Ξεπαπαδέας:
Συμφωνίες που συμφέρουν αλλά δεν τις εφαρμόζουμε.
(16/3/1998).

Χριστίνα Σπυράκη:
Φαινόμενο "Ecstasy"
(23/3/1998).

Νίκος Φαράκλας: Αρχαιολογία και διαχείρηση μνημείων.
(30/3/1998).

Μυρτώ Δραγώνα-Μονάχου:
Η ηθική στην επαγγελματική πρακτική.
(6/4/1998).

Γιώργος Δελίδης: Διάγνωση:
Η ερμηνεία της εικόνας ή ακόμα και οι γιατροί μπορεί να κάνουν λάθος.
(27/4/1998).

Γιώργος Φλουρής:
Το σημερινό σχολείο: Τόπος γνώσης ή απόγνωσης;
(4/5/1998).

Μηνάς Σαματάς:
" Απαγορεύεται το πτύειν": Εισαγωγή στην "πτυελοκοινωνιολογία".
(11/5/1998).

Χρήστος Νικολάου: Νόες ανθρώπων, νόες μηχανών.
(18/5/1998).

Γιώργος Γραμματικάκης, Γιώργος Νικολακάκης, Ηλίας Καστανάς, Γιάννης Κουγιουμουτζάκης:
Όπλα "παληκαριάς" και καταστροφής: Οι απόψεις του Αϊνστάιν, του Φρόυντ και των βρεφών...
(25/5/1998).

Υπεύθυνοι Διοργάνωσης στο Ηράκλειο -Ηλίας Καστανάς, ΚΑΦΕ-"ΗΡΙΔΑΝΟΣ", Γιάννης Κουγιουμουτζάκης.

Υπεύθυνοι Διοργάνωσης στο Ρέθυμνο -Βασίλης Κάλφας, Ηλίας Καστανάς, ΚΑΦΕ "ΒΕΝΕΤΣΙΑΝΙΚΟ", Χρήστος Λιονής, Τάσος Ξεπαπαδέας, Νίκος Τσαπάρας, Γιάννης Κουγιουμουτζάκης.